

ВПЛИВ МУЛЬЧУВАННЯ САДЖАНЦІВ ФУНДУКА СОЛОМОЮ ЗЛАКОВИХ КУЛЬТУР НА ЧАСТОТУ ПОЛИВІВ І СТАН ҐРУНТУ

Маргітай Л.Г., Гойдра М.І.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», біологічний факультет
вул. Волощина, 32, м. Ужгород, Закарпатська область, Україна

Види *Corylus L.*, що існують в культурі, найбільш широко використовуються у таких галузях народного господарства, як лісове господарство, декоративне садівництво та озеленення, плідництво, харчова і кондитерська промисловість, а також у техніці, медицині, образотворчому мистецтві тощо.

Актуальність теми дослідження зумовлена тим, що використання соломи зернових культур для мульчування може стати одним із важливих екологічно нешкідливих елементів інтенсивних технологій вирощування фундука.

Дослідження проводилися в селі Ірлява Ужгородського району. Було закладено частину фундукового саду площею 10 га. Висаджено два сорти фундука: основний сорт Tonda di Giffoni та запилювач Mortarella. Схема посадки 5×3 м, 660 саджанців на га. Схема розміщення основного сорту і запилювача: 9 рядів основного сорту і 1 ряд запилювача, тобто запилювач складав 10% від усіх посаджених кущів. Посадка проводилася в борозну, зроблену плугом трактора, глибина борозни 25-30 см. За потреби, залежно від розміру кореневої системи, посадкові ями поглиблювалися вручну. При посадці в яму додавали інсектицид Форс проти ґрунтових шкідників. Відразу ж після посадки відбувся полив з розрахунку 15 літрів води на одне дерево. Наступного дня проводили повторний полив з бочки трактора. В першій декаді липня нами було замульчовано саджанці соломою злакових культур. Поливали при необхідності, відповідно до показників тензіометра. Останній полив робився в кінці серпня такою ж поливною нормою, тільки 2 дні підряд, щоб дати можливість воді проникнути глибше у важкий глинистий ґрунт і створити передумови для доброї підготовки саджанців до зими.

Досліджено вплив мульчування соломою злакових культур на витрати поливної води і необхідну частоту поливів. Незамульчовані кущі треба було поливати в $2,5 \pm 0,3$ рази частіше, ніж замульчовані. Отже, мульчування дає можливість економити поливну воду. Окрім того, зберігалася структура ґрунту, після дощів і поливів не утворювалася ґрунтова кірка, що також економить кошти на поверхневий обробіток ґрунту. Нами виявлено, що мульча також пригнічує ріст бур'янів у пристовбурових кругах і, в той же час, збільшується біологічна активність ґрунту і кількість дощових черв'яків, що покращує умови кореневого живлення рослин фундука. На нашу думку, на зимовий і ранньовесняний період мульчу з соломи потрібно прибирати, щоб запобігти поселенню в ній мишей і пошкодженню дерев. Мульчування найдоцільніше проводити в період з середини травня до середини червня, коли ґрунт уже прогріється. Перед мульчуванням бажано провести поверхневий обробіток ґрунту.